

Literatura ke kurzu Předsokratici archaické doby (Zdeněk Kratochvíl)

(verze 17. 8. 2012)

Základní:

Kirk, Raven, Schofield: *Předsókratovští filosofové*. Praha: OIKOYMENH 2004, str. 11 až 275.

Díogenés Laertios: *Životy, názory a výroky proslulých filosofů*. Pelhřimov 1995².

Z. Kratochvíl: *Mezi mořem a nebem (Odkaz iónské archaické vnímavosti)*. Mervart 2010.

Hynek Bartoš: *Očima lékaře*. Mervart 2006, str. 11 až 105.

Radim Kočandrle: *Anaximandros z Miletu*. Mervart 2010.

Z. Kratochvíl: *Délský potápěč k Hérakleitově řeči*. Mervart 2006.

<http://www.fysis.cz/presokratici/vstup/3DK.htm>

Další literatura – podle jednotlivých přednášek, kdy se poprvé objeví

ad 1) – úvod, edice, překlady, zdroje:

Aëtiana: The Method and Intellectual Context of a Doxographer I., ed. J. Mansfeld, D. Runia, Leiden: E. J. Brill 1997; II/1–2, 2009.

Aristotelés, *Druhé analytiky*, přel. Antonín Kříž, Praha 1962.

Aristotelés, *Fyzika*, přel. Antonín Kříž, Praha 1996.

Aristotelés, *Metafyzika*, přel. Antonín Kříž, Praha 1946.

Aristotelés, *O duši*, přel. Antonín Kříž, Praha 1995.

Aristotelés: *Aristotelis opera*, ed. W.D. Ross, Oxford: Clarendon Press (cca 1950 – 1964).

Václav Bahník a kol.: *Slovník antické kultury*. Praha: Svoboda 1974.

B. Borecký – R. Dostálová a kol.: *Slovník řeckých spisovatelů*. Praha 2006².

Clemens Alexandrinus II. Band, *Stromata I-VI*, ed. Otto Stählin. GCS 15, Leipzig 1906 (reed. U. Treu, Berlin: Akademie-Verlag, 1985⁴)

Richard Boxtton Onians: *The Origins of European Thought: About the Body, the Mind, the Soul, the World, Time, and Fate. New Interpretations of Greek, Roman, and Kindered Evidence, Also of Some Basic Jewish and Christian Beliefs*. Cambridge 1954².

Marcel Detienne: *Mistři pravdy v archaickém Řecku*, Praha: Oikúmené 2000.

Hermann Diels, Walther Kranz: *Die Fragmente der Vorsokratiker*. Berlin: Weidman 1951⁶; Zürich-Hildesheim 1989.

Hermann Diels: *Doxographi Graeci*, Berlin: W. de Gruyter 1929².

Diogenés Laertios: *Diogenis Laertii Vitae philosophorum*, ed. M. Marcovich, Stuttgart–Lipsia: Teubner 1999–2002.

Pierre Hadot, *Závoj Isidin*, Praha: Vyšehrad 2010.

Hippolytus: *Refutatio Omnium Haeresium*, ed. M. Marcovich, Berlin: W. de Gruyter 1986.

Radim Kočandrle: *Fysis iónských myslitelů (Rozprava nad peripatetickou dezinterpretací)*, Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2008, 324 stran, ISBN 978-80-86818-72-6.

(Zdeněk Kratochvíl: *Obrana želvy*. Praha: Malvern 2003.)

Jaap Mansfeld: *Die Vorsokratiker I. Milesier, Pythagoreer, Xenophanes, Heraklit, Parmenides, griechisch/deutsch*. Stuttgart 1983.

Pausaniás: *Cesta po Řecku*, přel. Helena Businská, Praha: Svoboda (Antická knihovna) 1973.

Simplikios: *Simplicii In Aristotelis Physicorum libros quattuor priores commentaria*, ed. H. Diels, Berlin: W. de Gruyter 1962².

Karel Svoboda: *Zlomky předsokratovských myslitelů*, Praha 1962.

Thesaurus linguae Graecae (TLG) – A Digital Library of Greek Literature, University of California 2009.

<http://www.tlg.uci.edu/>

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/>

www.presokratici.cz

www.fysis.cz

<http://www.fysis.cz/Ob/60ANTIKA/10Sochy/10arch/index.htm>

<http://www.fysis.cz/Ob/60ANTIKA/30Keram/30arch/index.htm>

<http://www.fysis.cz/Ob/60ANTIKA/20Bronzy/index.htm>

<http://www.fysis.cz/Ob/60ANTIKA/40Terak/index.htm>

www.dirkcouprie.nl

ad 2) – Epika a lyrika:

Homéros: *Ilias*, přel. Otmar Vaňorný, Praha: Laichter 1942.

Homér, *Odysseia*, překl. Otmar Vaňorný, Praha: Laichter 1943.

Schaadewaldt, *Die Anfänge der Philosophie bei den Griechen*, Frankfurt a. M. 1978; viz také *PomFil* – „Mýtus, epos logos“, str. 27nn., přel. Petr Rezek.

Zdeněk Kratochvíl: Proměny koncentrické metafory obrazu světa. Kykladské symboly, Achilleův štít a Anaximandrova mapa světa. *Dějiny vědy a techniky* XLIV – 2011 / 1; s. 3-25.

Platón, *Faidros*, přel. František Novotný, Praha: Oikúmené 1993.

Homérské hymny, přel. Otakar Smrčka. Praha: SNKL (Světová četba 199) 1959.

Hésiodos: *Zpěvy železného věku*, přel. Julie Nováková, Praha: Svoboda 1990.

Veronika Konrádová, *Kosmogonické a theogonické motivy v Hésiodově Theogonii*, Ústí nad Labem 2008.

Kerényi Karl: *Mytologie Řeků – I. Příběhy bohů a lidí*. Praha: Oikoymenh 1996

Kerényi Karl: *Mytologie Řeků – II. Příběhy héróů*. Praha: Oikoymenh 1998.

Nejstarší řecká lyrika (Antická knihovna svazek 44), ed. Radislav Hošek, Praha: Svoboda, Praha 1981.

M. L. West: *Iambi et elegi Graeci*. Oxford: Clarendon Press 1971-1972.

D. L. Page: *Supplementum lyricis Graecis*. Oxford: Clarendon Press 1974.

Aisópos – *Svět ezopských bajek*, Praha: Antická knihovna 1976.

Matúš Porubjak, *Vól'a (k) celku. Člověk a spoločenstvo rečou Homéra a Theognida*. Pusté Úľany: Schola philosophica, 2010.

Homéros: <http://www.fysis.cz/presokratici/myth/Homer.htm>

K podobnosti štítu se staršími obrazy: <http://www.fysis.cz/Ob/40BR/35mandal/index.htm>

Homérští básníci: <http://www.fysis.cz/presokratici/myth/homerov.htm>

Homérské hymny: <http://www.fysis.cz/presokratici/myth/homhym.htm>

Hésiodos: <http://www.fysis.cz/presokratici/myth/Hes.htm>

ad 3) – Mudrci a mytografové:

Tomáš Vítek: *Sedm mudrců a jejich výroky*. Praha: Herrmann a synové 2010.

Radek Chlup: Plútarchos - O delfském E. Praha: Herrmann a synové 1995.

Herrmann S. Schibli: *Pherekydes of Syros*, Oxford 1990.

Sedm mudrců: <http://www.fysis.cz/presokratici/vstup/sedm.htm>

mytografové: <http://www.fysis.cz/presokratici/mytho.htm>

Epimenidés: <http://www.fysis.cz/presokratici/myth/Epi.htm>

Ferekýdés: <http://www.fysis.cz/presokratici/myth/Fer.htm>

ad 4) – Zrození „iónských trojčat“ (přírodovědy, historie, filosofie), Mílétané, Thalés:

Sylva Fischerová: Odysseus, Chaos a íonská trojčata aneb mýtus a logos v jedné z dutin země, v: *Mýtus a geografie. Svět, prostor a jejich chápání ve starší i novějších kulturách*. ed. S. Fischerová, J. Starý. Praha: Herrmann a synové 2008; s. 321-384.

Hérodotos: *Dějiny*, přel. Jaroslav Šonka, Praha: Academia 2004.

Georg Wöhrle: *Die Milesier: Thales*. Berlin 2009.

Thalés: <http://www.fysis.cz/presokratici/thales.htm>

Kleostratos: <http://www.fysis.cz/presokratici/kleostratos.htm>

ad 5) – Anaximandros jako meteorolog a trochu i biolog:

Georg Wöhrle: *Die Milesier: Anaximander und Anaximenes*. Berlin: De Gruyter 2011.

M. Conche: *Anaximandre. Fragments et Témoignages*. Paris 1991.

Dirk L. Couprie, Robert Hahn, Gerard Naddaf: *Anaximander in Context: New Studies in the Origins of Greek Philosophy*. Albany: State University of New York Press 2002.

Charles H. Kahn: *Anaximander and the Origins of Greek Cosmology*. New York 1960 (Indianapolis / Cambridge 1994).

V. Hladký, R. Kočandrle, Z. Kratochvíl: *Evoluce před Darwinem (Nejstarší vývojová stadia evoluční nauky)*. Mervart 2012.

Anaximandros: <http://www.fysis.cz/presokratici/anaximandros.htm>

ad 6) – Anaximandros jako filosof:

M. L. West: *Early Greek Philosophy and the Orient*. Oxford 1971.

Walter Bröcker, W.: „Heraklit zitiert Anaximander“. *Hermes* 84, 1956; s. 382–384.

Ídaios: <http://www.fysis.cz/presokratici/63/63ida.htm>

Kleidémos: <http://www.fysis.cz/presokratici/62/62kleid.htm>

Xúthos: <http://www.fysis.cz/presokratici/33/33.htm>

ad 7) – Anaximénés:

aaa

<http://www.fysis.cz/presokratici/anaximenes.htm>

ad 8) – Xenofanés:

aaa

<http://www.fysis.cz/presokratici/xenofanes.htm>

ad 9) – Hérakleitos:

Miroslav Marcovich: Heraclitus, Merida (Oxford: Parker) 1967.

M. Conche: Héraclite, Fragments: Texte établi, traduit, commenté; Paris 1986.

T. M. Robinson: Heraclitus. Fragments: A Text and Translation with a Commentary; Phoenix 1987; Suppl. Vol. 22 (Phoenix Presocratics, 2).

Serge Muraviev, *Heraclitea*, Sankt Augustin 1999–.

Stoicorum veterum fragmenta, ed. J. von Arnim, Leipzig, Teubner, 1903.

<http://www.fysis.cz/presokratici/Herakleitos.htm>

Z. K. výklad: <http://www.fysis.cz/Herakleitos/Potapec/020obsah.htm>

ad 10) – Hérakleitos:

aaa

ad 11) – ohlédnutí:

Hippokratés - Corpus hipocraticum; ed. É. Littré, Oeuvres complètes d'Hippocrate, repr. Amsterdam, Hakkert 1962.

Vojtěch Hladký: *Papyrus Derveni*. Mervart 2011.

Lúkianos, *Vitarum auctio*.

R. A. Prier: *Archaic Logic: Symbol and Structure in Heraclitus, Parmenides and Empedocles*. Hague 1976.

Charles H. Kahn: Plato and Heraclitus. *Proceedings of the Boston Area Colloquium in Ancient Philosophy I*. 1986, 241-258.

D. Sider: Heraclitus B 3 and 94 in the Derveni Papyrus. *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 69 (1987), 225-228.

H. Cherniss: Aristotle Metaphysics 987a32-b7. *American Journal of Philology* 76 (1955), 184-186.

H. Cherniss: The Characteristic and Effects of Presocratic Philosophy. *Journal of the History of Ideas* 12 (1951), 319-345.

G. Vlastos: On Heraclitus. *American Journal of Philology* 76 (1955), 337-368.

U Hippokrata: <http://www.fysis.cz/presokratici/22/ccz.htm>

V textu *Papyru Derveni*: <http://www.fysis.cz/presokratici/Derveni/Derveni.htm>

Hippasos: <http://www.fysis.cz/presokratici/vstup/5vsichni.htm>

Skythinos z Teu: <http://www.fysis.cz/presokratici/skythinos.htm>